

Ålands fredsinstitut

The Åland Islands Peace Institute

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

Var ligger ansvaret för sexualiserat våld?

Nyligen gick det att läsa i Nya Åland att 40 procent av flickorna på Ålands yrkesgymnasium och 30 procent av flickorna på Ålands lyceum har blivit utsatta för någon form av sexuellt våld. Vi har med intresse följt den efterföljande diskussionen med studerande, rektorer och politiker och är glada att ämnet får den uppmärksamhet det förtjänar. Vi vill utifrån våra erfarenheter av främjande och förebyggande arbete i skolan lyfta några perspektiv som ofta saknas i debatten om våld och kränkningar, nämligen förebyggande arbete, förövarnas roll och vuxnas gemensamma ansvar när unga utsätts eller utsätter andra för våld.

Det är viktigt att de ungdomar som blivit utsatta för våld blir tagna på allvar och får hjälp, det är vi nog alla överens om. Men allra bäst hjälper vi barn och ungdomar genom att i så stor utsträckning som möjligt förebygga våld. För att kunna göra det räcker det inte med att titta på vem som blir utsatt, utan vi behöver även titta på dem som utsätter andra för våld. Genom att prata om förövare lägger vi fokus och ansvar på dem som går över andras gränser.

Det är vuxna som kommer i kontakt med barn och unga som måste vägleda och sätta gränser. Det är vi som måste prata med barn och unga, och också med andra vuxna, om hur vi får vara och göra mot varandra. Genom att våga se och våga fråga bryter vi bilden av att vuxna inte bryr sig och inte ser det uppenbara som pågår framför ögonen på oss. Det minsta vi vuxna kan göra om vi blir osäkra på om en situation är okej eller inte är att kolla av med den berörda personen efteråt vad som hände, men det allra bästa är att agera och uppmärksamma genast, för att bryta ett negativt beteende och för att uppmärksamma förövarna på att beteendet inte är acceptabelt.

Barnkonventionen är tydlig då det gäller barns skydd mot våld, det slås fast i bland annat artikel 19 och 34. Staten ska eftersträva att till det yttersta av sina tillgängliga resurser vidta åtgärder för att varje barn och ungdom slipper utsättas för olika former av våld. Enligt barnkonventionen ska ledstjärnan i åtgärder vara det som är *bäst för barnen*, och innebära att aktivt förebygga förekomst av sexuella övergrepp, ge hjälp och stöd både till den som blir utsatt, såväl som till den som ansvarar för kränkningen om den ansvarige är minderårig.

Olika typer av kränkningar kan få långtgående konsekvenser för de som drabbas. Genom att se och gripa in kan vi minimera skadeverkningarna så långt det går. Vuxenvärlden måste tydligt och aktivt signalera nolltolerans mot alla typer av kränkningar och trakasserier för såväl den utsattes som förövarens skull. Barn har rätt till full respekt för sin värdighet och fysiska och personliga integritet.

Maria Söreskog, Barnens Internet

Cecilia Brenner, Fair Sex

Danielle Lindholm, Rädda Barnen

Liselott Lindén, Fair Sex